

rozhodnou jediné ta okolnost, podléhá-li zaměstnanec ten pojištění dle § 1 zák. o pens. pojištění zřízenců, nebo by mu podléhal, kdyby zde nebylo osvobodovacího důvodu dle § 2 tohoto zák. a že, nebylo-li dosud o pensijní povinnosti určitého zaměstnance s konečnou platností rozhodnuto, musí rozhodčí komise ve sporu o jeho příslušnost ke skupině zřízenců s a m o s t a t n ě zjistiti předpoklady, na něž zákon o záv. výbo-rech příslušnost tu váže, a rozřešiti si zejména prejudiciálně pro vlastní potřebu otázku, zda zaměstnanec ten pensijnímu pojištění de jure podléhá čili nic.

Na názoru tom nss setrval. K tomu jest podotknouti, že řečené povinnosti není rozhodčí komise zbavena ani tehdy, když sice pensijní ústav již uznal zaměstnance za povinné pensijním pojištěním, ale nestalo se tak výrokem pravomocným, neboť jen výrok úřadu, nabyvší moci práva, může komisi povinnosti té zprostiti.

Bez významu je v té příčině předpis § 75 a) cis. nař. z 25. června 1914 č. 138 ř. z., dle něhož opravné prostředky proti výměrům o pojistné povinnosti zřízenců nemají odkladného účinku, neboť tím stanovena pouze vykonatelnost dotčených výměrů, a není tím řečeno, že i výměrem v odpor vzatým jest již z moci práva na jisto postaveno, že zřízenci ti podle zák. pensijní povinnosti podléhají.

Žal. úřad vycházej z mylného právního názoru, že za zřízence n u t n o pokládati všechny ty zaměstnance, jichž přihláška pensijním ústavem byla již přijata a kteří příspěvky platí, opomenul řešiti samostatně prejudiciální otázku, zda tito dle zákona skutečně pensijní povinnosti podléhají či nikoliv.

Poněvadž toto opomenutí zaviněno bylo nesprávným právním názorem úřadu, bylo nař. rozhodnutí v tomto bodě zrušiti dle § 7 zák. o ss, v ostatním však zamítnouti bylo stížnost jako bezdůvodnou.

Č. 3694.

Vodní právo. — Policejní řízení trestní: I. I když jde o soukromou vodu, jest třeba povolení vodoprávního ke každé změně vodotoku, která má vliv na právo třetích osob na vodu. — II. Práva na používání vody nelze nabytí trestním činem proti předpisům vodního zákona spáchaným.

(Nález ze dne 4. června 1924 č. 9916).

V ě c: V. K. v P. proti zemské správě politické v Brně o přestupek vodního zákona.

V ý r o k: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

D ů v o d y: Nálezem osp-é v D. z 22. listopadu 1921 byl st-1 uznán vinným přestupkem § 16 mor. vodn. zák., spáchaný tím, že v červenci 1921 změnil přirozený tok potoka, vedoucího na mlýn č. — v P., a byl proto podle § 70 téhož zák. potrestán pokutou 50 Kč, po případě vězením 5 dnů.

Nař. rozhodnutím bylo odvolání st-lovo zamítnuto, protože skutková podstata přestupku st-li za vinu kladeného jest prokázána vlastním doznáním jeho při trestním výslechu dne 21. září 1921 konaném.

Ze správních spisů, zejména z protokolu o místním ohledání, konaném dne 7. srpna 1922 za intervence státního technika a ze zápisu o slyšení svědků a o výsledku st-le vysvítá, že st-l v červenci 1921 změnil tok potoka, vedoucího z rybníka č. p. —, tekoucího po různých parcelách do rybníka manželů J. a M. K. v P. tím, že staré koryto tohoto potoka zasypal a zřídil novou strouhu poněkud výše starého koryta, kterouž byla voda z potoka odváděna na louku st-lovu za účelem zavodňování této parcely.

Dle zápisů o místním ohledání bylo zjištěno, že zasypaním původního koryta a rozvedením vody po parcele st-lově znemožněn byl odtok vody k mlýnu K-ovu a omezeno takto právo K-ovo k užívání této vody, neboť jest nesporno, že při zavlažování veškerá voda, která na parc. č. — byla umělým zařízením svedena, se při stékání po svahu všechna nevrací do původního vodotoku, nýbrž z největší části, ne-li úplně se spotřebuje na zavlažování; odvádění vody z vodotoku děje se pomocí struh, kdežto o zpětný její přítok do starého koryta není žádným způsobem postaráno. Nesporno jest též, že st-l uvedenou změnu potoka učinil bez předchozího povolení příslušného politického úřadu.

Stížnost nepopírá uvedené skutkové okolnosti ve správním řízení zjištěné, nýbrž tvrdí, že jde o st-lovu vodu soukromou, kterou může po rozumu § 10 vodn. zák. pro sebe spotřebovati a za tím účelem potřebné k tomu zařízení na svém pozemku předsevzít, při čemž je omezen jen ustanovením § 16 téhož zák.; omezení takto mu uložené, že totiž nemá působiti na práva K-ova, záleží v tom, že musí se zachovati dle ustanovení §§ 10 až 12, což se též stalo.

Stížnost sama tedy připouští, že v daném případě je st-lovo právo na používání vody omezeno právy ostatních osob, majících právo na vodu, jak stanoví § 10 v odst. 2., a nepopírá, že K. takovéto právo na vodu má a že opatření st-lem učiněné naň působí. Ale pak podle jasného znění § 16, odst. 2, i když jde o vodu soukromou, bylo k opatření tomu třeba předchozího povolení politického úřadu, ježto jde o jiné používání, než jest uvedeno v § 15.

Když tedy žal. úřad potrestal st-le pro přestupek § 16 právě proto, že bez takového povolení tok vody změnil a ji na své pozemky odvedl, nemohl v tom nss shledati tvrzenou nezákonnost.

St-l se pro případ, že by skutková podstata přestupku mu za vinu kladeného vskutku byla dána, dovolává promlčení jeho, protože původní odvedení vody se stalo již před 6 až 12 lety, ježto již tehdy zavodňoval svůj pozemek a pouhé obnovení nebo rozšíření zavodňovacího zařízení není novým přestupkem, nýbrž jen výkonem práva již před lety vykonávaného.

Také této námitce nelze přisvědčiti. Nesprávný jest názor stížnosti, že lze práva k používání vody nabýti trestním činem jednou spáchaným, neboť taková práva lze za platnosti vodn. zákona založiti jen úředním povolením (srov. §§ 15 a násl. a § 70 vodn. zák.). Ostatně tu jde o nový čin, jehož se st-l, jak svědky bylo prokázáno, dopustil, jak nař. rozhodnutím jest zjištěno, v červenci 1921 a o němž již v září 1921, tedy v 6měsíční lhůtě § 74 vodn. zák. proti st-li bylo zavedeno trestní řízení.

Stížnost není tedy ani v tomto směru odůvodněna a bylo ji proto zamítnouti.

č. 3695.

Státní občanství: Žádala-li strana jednak za uznání čsl. stát. občanství podle § 1 č. 1 úst. zák. č. 236/1920, jednak za udělení tohoto občanství podle § 9 cit. zák., jest řízení podstatně vadné, jestliže úřad žádost tu vyřídil toliko tím, že nevyhověl žádosti za udělení čsl. stát. občanství.

(Nález ze dne 4. června 1924 č. 9918).

Věc: Alexandr U. v Z. M. proti ministerstvu vnitra o státní občanství.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro vady řízení.

Důvody: Podáním z 21. prosince 1921 žádal st-l, bývalý to finanční ředitel na odpočinku, ministra pro Slov. o uznání státního občanství v čsl. republice. Žádost tu, ve které poukázal na nař. č. 601 z r. 1920, odůvodnil tím, že jest narozen v Kisfenö, že byl do roku 1896 příslušným do Pětikostelí, od kteréžto doby že jej uznává obec Zlaté Moravce za svého příslušníka, že jest vdovcem a že jeho děti jsou již zletilé. Zároveň oznámil, že o potřebné doklady psal do Maďarska, sliboval dodatečné předložení jich, žádal však in eventum, aby od toho byl sprostěn.

Provedeným šetřením bylo zjištěno, že st-l v obci Zl. M. práva domovského dosud nenabyl, nýbrž že mu je tato usnesením ze dne 27. dubna 1922 toliko zaručila pro ten případ, že mu čsl. státní občanství bude uděleno.

Min. pro Slov. postoupil tuto žádost min. vnitra, které nař. rozhodnutím vyslovilo, že nevyhovuje žádosti st-lově o udělení státního občanství. — — —

Rozhoduje o stížnosti uvažil nss takto:

Dle doslovu nař. rozhodnutí pojal žal. úřad podání st-lovo z 21. prosince 1921 jako žádost o udělení státního občanství, kterou vyřídil negativně. Stížnost se proti tomu obrací, dovozujíc, že se st-l státním občanem čsl. státu stal ex lege a to jednak dle § 1 č. 1 úst. zák. č. 236, jednak dle čl. 3 smlouvy, uzavřené mezi státem čsl. a spojenými mocnostmi dne 10. září 1919 (č. Sb. 518 z r. 1921) a vytýká, že žal. úřad, ač se st-l domáhal uznání státního občanství, jeho nárok s hlediska norm právě uvedených neposoudil. V dalším poukazuje stížnost na to, že st-l má nárok na propůjčení státního občanství již dle § 9 cit. zák. a konečně i z titulu řádně provedené opce.

Vytýká-li stížnost, že žal. úřad nepřihlížel k ustanovení smlouvy, uzavřené mezi státem čsl. a spojenými mocnostmi dne 10. září 1919 v St. Germain-en-Laye, sluší odkázati dle § 44 jedn. řádu na nář. tohoto soudu Boh. 1883 adm., v němž vysloven a podrobně odůvodněn právní názor, že smlouvy mezinárodní zakládají práva a závazky toliko mezi stranami je uzavřevšími, t. j. mezi smluvními státy, a že jednotlivci nemohou přímo z těchto smluv odvozovati pro sebe žádných právních nároků. Jestliže tudíž žal. úřad nepřihlížel k ustanovení smlouvy, na niž se st-l odvolává, nelze v tom spatřovati ani porušení zákona, ani vadnost řízení správního.